

Ks. Wojciech Guzewicz, *Służąc Bogu i ludziom*, t. II, Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum, Ełk 2022, ss. 166.

Opublikowana pod koniec 2022 r. przez Wydawnictwo Diecezjalne Adalbertinum monografia ks. prof. dra hab. Wojciecha Guzewicza pt. *Służąc Bogu i ludziom* (t. II) składa się z dziesięciu wybranych artykułów z dwóch dyscyplin naukowych, tj. mediów i **komunikacji społecznej oraz administracji**. Swój wybór artykułów Autor uzasadnił tym, iż przez ostatnie kilkanaście lat zajmował się wspomnianymi dyscyplinami prowadząc chociażby różne wykłady kursoryczne i monograficzne na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna (2007-2015) oraz administracja (od 2014 r.) w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Poza tym w 2013 r. uzyskał tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o mediach i komunikacji społecznej (obecnie jest to dziedzina nauk społecznych). Wreszcie, w 2014 r. został kierownikiem katedry administracji, w 2016 r. – dziekanem Wydziału Studiów Technicznych i Społecznych UWM, a w 2019 r. dyrektorem Filii UWM w Ełku, gdzie jedną z wiodących dyscyplin była i jest tu nadal administracja. Mamy zatem do czynienia nie tylko z długoletnim dydaktykiem czy praktykiem w administracji oraz komunikacji społecznej i mediach, ale także z osobą, która potrafi swoją wiedzę i doświadczenie przelać w postaci słowa pisanego. I warto dodać, że czyni to z powodzeniem, bo jak podaje p. dr Ryszard Skawiński w artykule pt. *Bibliografia piśmiennictwa duchowieństwa diecezji ełckiej w latach 1992-2020* (ks. Wojciech Guzewicz) („Civitas et Lex” 2020, nr 1, s. 61-103) można odnaleźć już w dorobku piśmienniczym ks. prof. Wojciecha Guzewicza ok. 900 publikacji naukowych i popularno-naukowych (stan na koniec 2020 r.), z czego lwia część stanowi artykuły ze wspomnianych dziedzin naukowych.

W części administracyjnej książki znajduje się sześć artykułów. Najważniejszymi są tu, jak się wydaje, dwa, tj. *Spór o diecezję* oraz *Stan, potrzeby i perspektywy badań nad dziejami diecezji ełckiej, cz. 1: ustrój i organizacja*. W pierwszym z tych artykułów Autor ustalił, na podstawie źródeł historycznych i prawnych, jaka jest prawidłowa nazwa diecezji, która istniała w latach 1818-1925 i miała swoją siedzibę w Sejnach (prawidłowa nazwa to: diecezja sejneńska czy augustowska), a w drugim artykule, poprzez przekrojowe przebadanie źródeł i opracowań dotyczących ustroju i organizacji diecezji ełckiej, dał solidny obraz dotychczasowych badań i wyznaczył kolejne kierunki i zakresy rozważań naukowych w tych obszarach (co jest doskonałą pomocą dla piszących prace naukowe na te tematy). Oprócz tego znajdują się w tej części

monografii artykuły o organizacji kościelnej w II Rzeczypospolitej, obsadzie administracyjnej duchowieństwa na Suwalszczyźnie w okresie II wojny światowej, przemianach administracyjnych na terenie Polski na przełomie XX w. i XXI w. oraz I Synodzie Diecezji Ełckiej. Wszystkie one dotyczą istotnych problemów naukowych i są oparte na rzetelnej bazie źródłowej.

Z kolei w części poświęconej zagadnieniom związanym z mediami i komunikacją społeczną znajdziemy cztery artykuły, tj. o koncepcji człowieka jako osoby ludzkiej w prasie diecezjalnej Polski północno-wschodniej po 1989 r. (Autor poddał analizie materiały prasowe z 6 diecezji: ełckiej, białostockiej, drohiczyńskiej, łomżyńskiej, warmińskiej i elbląskiej), czasopiśmiennictwie katolickim na Grodzieńszczyźnie w okresie II Rzeczypospolitej, wiodącym periodyku religijnym diecezji łomżyńskiej po roku 1935 („Sprawa Katolicka”) oraz o Martirii – piśmie katolickim diecezji ełckiej. We wszystkich artykułach Autor stosuje dwie metody badawcze: syntezę i analizę. Są one oparte – dodajmy – na rzetelnej bazie źródłowej. Artykuły te wręcz modelowe, bo pokazują, w jaki sposób można i należy prowadzić dyskurs naukowy w dyscyplinie nauki o mediach i komunikacji społecznej.

Wypada zauważyć, iż wszystkie artykuły w książce, mimo że w przeszłości były opublikowane już to w monografiach, już to w pismach naukowych, a co za tym idzie – także recenzowane, na użytek tej pracy zostały poddane pewnym metodologicznym przekształceniom. I tak ujednolicono w artykułach przypisy, dodano w niektórych miejscach nowszą literaturę, a niektóre zaopatrzone nawet w odmienny tytuł. Dodano też tłumaczenia na język angielski tytułu (o ile takowych nie było wcześniej), streszczenia oraz słów kluczowych. Świadczy to m.in. o dobrym warsztacie naukowym Autora (w nie jednym wypadku koryguje swoje wcześniejsze ustalenia naukowe, co podnosi jeszcze bardziej wartość książki i tez stawianych przez niego). Warto też zwrócić uwagę na ostatnie karty książki. Znajduje się tu wykaz publikacji książkowych ks. Wojciecha Guzewicza wraz z ikonkami okładek (wszystkich wymienionych pozycji jest tu ok. 100).

Reasumując należy stwierdzić, iż opracowanie ks. prof. Wojciecha Guzewicza jest lekturą niewątpliwie przydatną, szczególnie w administracji kościelnej i prakseologii. Na bazie tej publikacji można szukać porównań i odniesień do innych części Polski. Może stanowić źródło wiedzy zarówno dla historyków, prawników, dziennikarzy, bibliografów, administratywistów, i wielu innych osób i specjalizacji naukowych. Książkę czyta się z dużym zainteresowaniem, co jest zasługą starannie dobranego języka, jasności wywodów, wręcz benedyktyńskiej pracy, a także dobrej znajomości przedmiotu.

Ks. Florian Lempa